

Vähennyslaskuja laskemaan

Matematiikka maistumaan

Jaana Parikka ja Aija Lund

Vähennyslaskuja laskemaan

Matematiikka maistumaan

Jaana Parikka ja Aija Lund

Toim. Aija Lund

Turun kristillisen opiston säätiö

Kuvat:

Jyrki Vainio

Taitto:

Janne Peltonen

© Turun kristillisen opiston säätiö

ISBN: 978-952-5803-13-6

Finepress Oy, Turku 2010

Tekijöiden tervehdys

Jos sinun on hankala oppia matematiikkaa, et ole yksin. Suunnilleen joka kahdeskymmenes suomalainen kokee samoin kuin sinä. Nimittäin 3–7 prosentilla väestöstä esiintyy matematiikan vaikeuksia eli dyskalkuliaa.

Matematiikan oppimisvaikeus ilmenee eri ihmisillä eri tavoin ja eri osa-alueilla. Vaikeudet näkyvät monesti niin, että laskutoimitukset sujuvat hitaasti ja ne tuntuvat työläiltä. Virheitä tulee paljon. Yhdelle tuottaa vaikeuksia laskea päässä, ilman kynää ja paperia. Toinen hikoilee sanallisten tehtävien äärellä. Kolmas saa samoja murtolukuja toisistaan vähentäessään aina eri tuloksen. Neljännellä on kaikki nämä vaikeudet ja lisäksi lukivaikeus... Itse asiassa aika usein matematiikan pulmat liittyvät luki- ja hahmottamisvaikeuksiin.

Kädessäsi on nyt harjoituskirja, jonka on tarkoitus tukea sinua.

Kirja jakaantuu kolmeen osioon: kokonaislukujen, murtolukujen sekä desimaalilukujen vähennyslaskuihin. Jokainen osio on vielä jaettu pienempiin jaksoihin. Tehtävien oikeat vastaukset löydät jokaisen jakson lopusta. Kirjan tehtävät tähtäävät siihen, että vähentäminen muuttuisi mielessäsi automaattiseksi. Siinä sinua auttavat niin päässälaskut kuin sanallisetkin tehtävät. Harjaannut käyttämään aivojesi työmuistia, jolloin päässälaskujen muistissa pitäminen ja laskeminen paranevat. Harjoitukset vahvistavat taitojasi myös murto- ja desimaalilukujen vähennyslaskuissa.

Kirja on tuotettu Lukki-Kuusama-hankkeessa (2007–2009), jonka tarkoituksena on ehkäistä oppimisvaikeuksista aiheutuvaa syrjäytymistä. Hanketta hallinnoi Turun kristillinen opisto, ja sen rahoittaa Raha-automaattiyhdistys.

Toivomme, että antaisit palautetta kirjasta lähettämällä sähköpostia osoitteeseen lukituki@tk-opisto.fi. Kiitos!

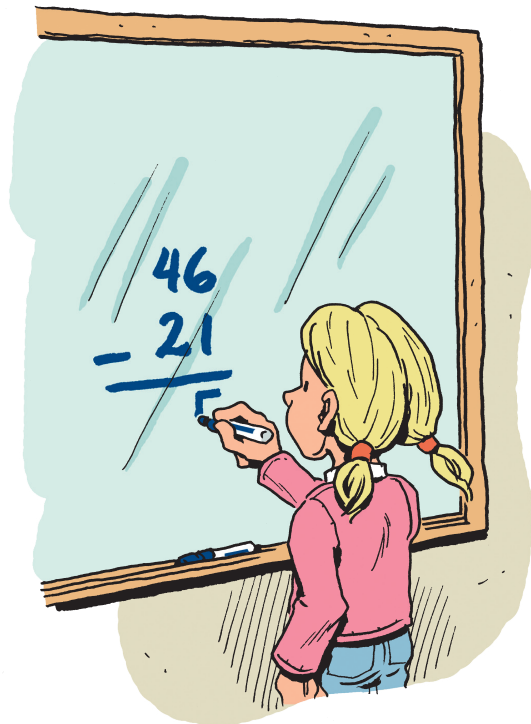
Antoisia harjoitteluhetkiä!

Jaana ja Aija

Sisällys

Vähennyslaskuja kokonaisluvuilla	7
Allekkainlaskuja.....	9
Allekkainlaskuja – Oikeat vastaukset	17
Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä	18
Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä – Oikeat vastaukset ..	25
Vähennyslaskuja murtoluvuilla	27
Vähennyslaskuja murtoluvuilla.....	29
Vähennyslaskuja murtoluvuilla – Oikeat vastaukset	38
Sanallisia tehtäviä.....	41
Sanallisia tehtäviä – Oikeat vastaukset	50
Vähennyslaskuja desimaaliluvuilla	53
Allekkainlaskuja.....	55
Allekkainlaskuja – Oikeat vastaukset	59
Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä	60
Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä – Oikeat vastaukset ..	67

Vähennyslaskuja kokonaisluvuilla

Allekkainlaskuja

Mallilasku: 3412-202

	T	S	K	Y
	3	4	1	2
-		2	0	2
	3	2	1	0

Tuhannet (T), sadat (S), kymmenet (K) ja ykköset (Y) merkitään tarkasti omiin sarakkeisiin.

1. Laske seuraavat laskut allekkain paperilla. Muista merkitä tuhannet, sadat, kymmenet ja ykköset omiin sarakkeisiin. Alleviivaa oikea vastaus.

a) 6947-5744

1203   1302

-				

b) 6012-5011

1010   1001

-				

c) 9987-346

9641   9614

-				

d) 5412-5311

1001   101

-				

e) 6543-5432

-				

1010   1111

f) 8263-7163

-				

1001   1100

g) 5151-140

-				

5001   5011

2. Laske seuraavat laskut paperilla allekkain. Yhdistä lasku oikeaan vastaukseen.

604-59

898

1612-598

1014

5006-112

8899

9875-976

4894

1003-105

2909

3124-215

545

-				

-				

-				

-				

-				

-				

3. Lue seuraavat laskut huolellisesti. Kirjoita lasku allekkain paperille ja laske se. Alleviivaa oikea vastaus. (Luvut on kirjoitettu tarkoituksella eritellen tuhannet, sadat, kymmenet ja ykköset.)

a) viisisataa neljä – yhdeksänkymmentä

414   404

-				

b) tuhat kaksisataa kolme – kaksisataa kuusitoista

1002   987

-				

c) viisisataa viisi – viisikymmentä viisi

450   540

-				

d) yhdeksäntuhatta kolme – kolmetuhatta yhdeksän

5994   4599

-				

e) sata kolmekymmentä – viisikymmentä seitsemän

37   73

-				

f) yhdeksänkymmentä kahdeksan – seitsemänkymmentä yhdeksän

19   17

-				

6. Laske laskut allekkain paperilla.
Minkä laskun vastaus ON 602?

Kirjoita vastaus tähän. _____

5122-5122-5122

6002-198-5211

6002-189-5211

6002-1998-5211

Allekkainlaskuja – Oikeat vastaukset

1. a) 1203
b) 1001
c) 9641
d) 101
e) 1111
f) 1100
g) 5011

2. $604-59=545$
 $1612-598=1014$
 $5006-112=4894$
 $9875-976=8899$
 $1003-105=898$
 $3124-215=2909$

3. a) 414
b) 987
c) 450
d) 5994
e) 73
f) 19

4. $9854-716-8572$

5. $9302-1061-829$

6. $6002-189-5211$

7. $2987-98-1879$

2. *Rahaa oli säästössä 167 €. Koulupoika osti seuraavat tavarat:*

- cd-levyn 19 €*
- elokuvaclipun itselleen 7 €*
- elokuvaclipun kaverilleen 7 €*

*Kuinka paljon pojalle jäi säästöön rahaa ostosten jälkeen?
Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.*

---

3. *Rahaa oli säästössä 314 €. Urheilua harrastava mies osti seuraavat liikuntavälineet:*

- lenkkikengät 86 €*
- juoksuhausut 42 €*

*Kuinka paljon miehelle jäi säästöön rahaa ostosten jälkeen?
Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.*

---

4. Rahaa oli säästössä 89 €. Musiikkia harrastava tyttö osti seuraavat harrastukseen liittyvät tuotteet:

- konserttilipun 27 €

- nuottikirjan 38 €

Kuinka paljon tytölle jäi rahaa ostosten jälkeen? Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

---

5. Elokuvaä käytiin katsomassa eri kaupungeissa seuraavasti:

- Jyväskylä 419 henkeä
- Oulu 389 henkeä
- Lahti 374 henkeä
- Tampere 687 henkeä
- Turku 704 henkeä
- Helsinki 718 henkeä

Laske seuraavat laskut allekkain paperilla ja kirjoita vastaukset tähän.

- a) Kuinka moni kävi katsomassa elokuvan näissä kaupungeissa yhteensä?

_____

- b) Kuinka paljon enemmän Tampereella kävi katsojia kuin Oulussa?

_____

c) Kuinka paljon vähemmän Lahdessa kävi katsojia kuin Helsingissä?

---

d) Kävikö Oulussa ja Lahdessa yhteensä enemmän katsojia kuin Helsingissä?

---

6. Musiikkiyhtye teki kymmenen esiintymiskeikkaa kuukaudessa. Tammikuun-kesäkuun aikana konserteissa kävi kuuntelijoita seuraavasti:

- tammikuu 789 henkeä
- helmikuu 766 henkeä
- maaliskuu 774 henkeä
- huhtikuu 781 henkeä
- toukokuu 668 henkeä
- kesäkuu 594 henkeä

Laske seuraavat laskut allekkain paperilla ja kirjoita vastaukset tähän.

a) Kuinka paljon enemmän konserteissa kävi kuuntelijoita tammikuussa kuin kesäkuussa?

---

b) Kuinka paljon vähemmän konserteissa kävi kuuntelijoita toukokuussa kuin maaliskuussa?

---

c) Kuinka paljon enemmän konserteissa kävi kuuntelijoita huhtikuussa kuin helmikuussa?

Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä – Oikeat vastaukset

1. 358 €

2. 134 €

3. 186 €

4. 24 €

5. a) 3291
b) 298
c) 344
d) kyllä kävi

6. a) 195
b) 106
c) 15

Vähennyslaskuja murtoluvuilla

Vähennyslaskuja murtoluvuilla

Mallitehtävä:

$$\frac{3}{6} - \frac{2}{6} = \frac{1}{6}$$

Vastauksessa 1 on osoittaja ja 6 on nimittäjä. Kun laskussa nimittäjät ovat samat, suoritetaan vähennyslasku osoittajilla ja nimittäjä pysyy samana.

1. Minkä laskun vastaus EI ole $\frac{4}{5}$?

Kirjoita lasku tähän. _____

$$\frac{6}{5} - \frac{2}{5}$$

$$\frac{7}{5} - \frac{3}{5}$$

$$\frac{10}{5} - \frac{6}{5}$$

$$\frac{6}{5} - \frac{5}{4}$$

$$\frac{5}{5} - \frac{1}{5}$$

$$\frac{9}{5} - \frac{5}{5}$$

2. Minkä laskun vastaus EI ole $\frac{8}{9}$?

Kirjoita lasku tähän. _____

$$\frac{10}{9} - \frac{2}{9}$$

$$\frac{12}{9} - \frac{4}{9}$$

$$\frac{9}{9} - \frac{1}{9}$$

$$\frac{9}{10} - \frac{1}{1}$$

$$\frac{15}{9} - \frac{7}{9}$$

$$\frac{11}{9} - \frac{3}{9}$$

3. Minkä laskun vastaus EI ole $\frac{2}{3}$?

Kirjoita vastaus tähän. _____

$$\frac{5}{3} - \frac{3}{3}$$

$$\frac{6}{3} - \frac{4}{3}$$

$$\frac{7}{3} - \frac{5}{3}$$

$$\frac{3}{3} - \frac{1}{3}$$

$$\frac{9}{3} - \frac{7}{3}$$

$$\frac{3}{2} - \frac{1}{3}$$

4. Minkä laskun vastaus ON $\frac{6}{7}$?

Kirjoita lasku tähän. _____

$$\frac{7}{9} - \frac{3}{7}$$

$$\frac{2}{7} - \frac{8}{7}$$

$$\frac{7}{8} - \frac{1}{1}$$

$$\frac{9}{7} - \frac{3}{7}$$

$$\frac{7}{3} - \frac{7}{9}$$

$$\frac{2}{3} - \frac{4}{4}$$

Muista, että murtoluvun voi muuttaa sekaluvuksi: $\frac{4}{3} = 1 \frac{1}{3}$

Muista, että murtolukuja voi supistaa ja laventaa.

Vähennyslaskuissa murtoluvut on aina lavennettava saman nimisiksi, eli nimittäjät ovat samat. Lavennettaessa sekä osoittaja että nimittäjä kerrotaan samalla luvulla.

Jos osoittajan ja nimittäjän voi esim. vastauksessa jakaa samalla luvulla, murtoluku kannattaa supistaa.

Mallitehtävä:

$$\frac{5}{6} - \frac{1}{2} = \frac{5}{6} - \overset{3)}{\frac{1}{2}} = \frac{5}{6} - \frac{3}{6} = \overset{2)}{\frac{2}{6}} = \frac{1}{3}$$

5. Laske murtolukujen vähennyslaskut. Käytä tarvittaessa paperia apuna. Yhdistä lasku oikeaan vastaukseen.

$$\frac{5}{4} - \frac{1}{2}$$

$$2 \frac{1}{12}$$

$$\frac{7}{5} - \frac{5}{6}$$

$$\frac{4}{5}$$

$$\frac{2}{3} - \frac{4}{6}$$

$$\frac{17}{30}$$

$$\frac{12}{10} - \frac{2}{5}$$

$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{6}{8} - \frac{1}{4}$$

$$\frac{7}{18}$$

$$\frac{7}{3} - \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{5}{2} - \frac{2}{5}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{4}{3} - \frac{1}{2}$$

$$\frac{5}{6}$$

$$\frac{1}{2} - \frac{1}{4}$$

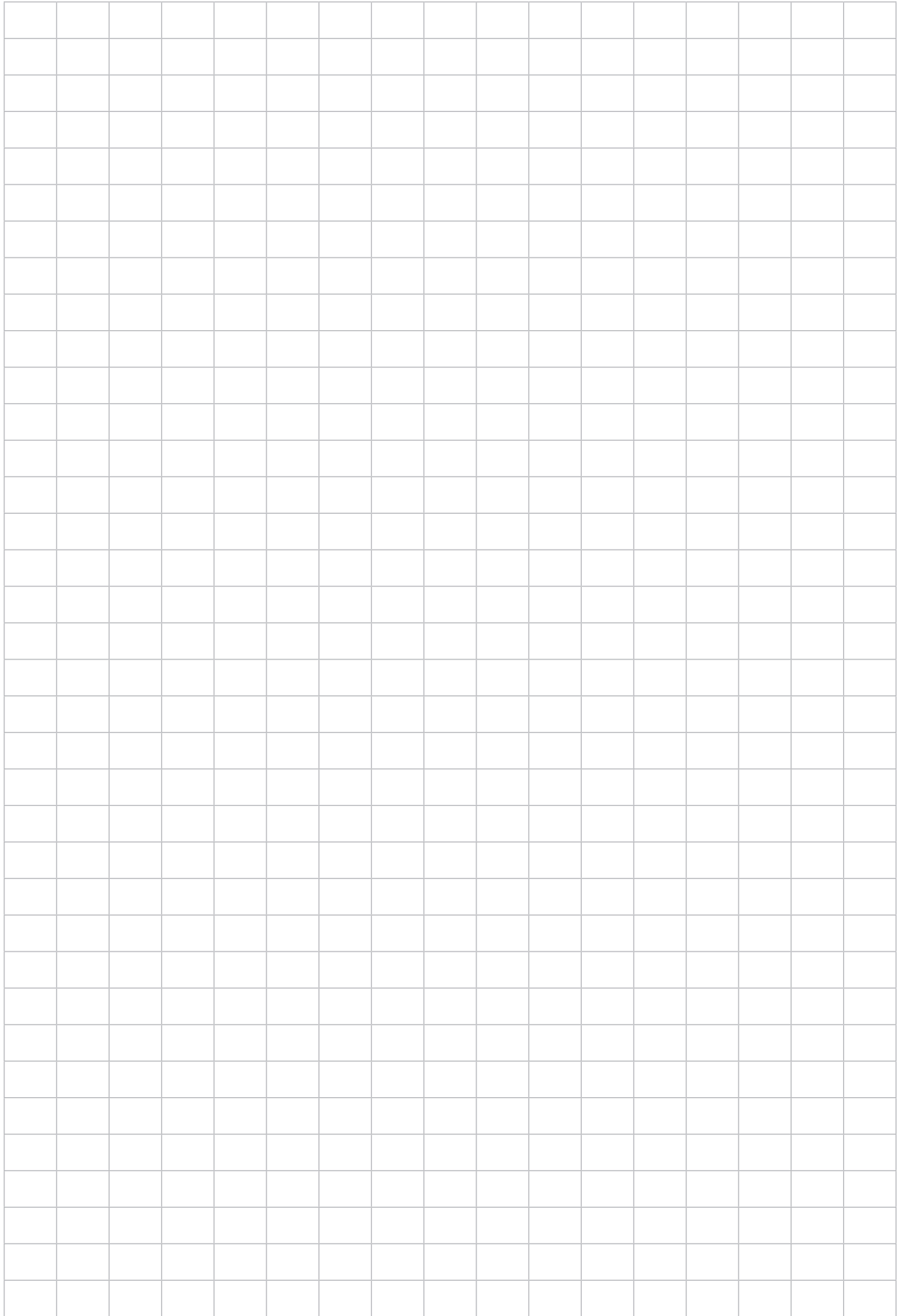
$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{6} - \frac{1}{9}$$

$$0$$

$$\frac{4}{6} - \frac{1}{2}$$

$$2 \frac{1}{10}$$

6. Laske lasku ja kirjoita vastaus viivalle. Käytä tarvittaessa paperia apuna.

a) $1 - \frac{1}{2} =$ _____

b) $1 - \frac{1}{4} =$ _____

c) $1 - \frac{3}{4} =$ _____

d) $1 - \frac{1}{3} =$ _____

e) $1 - \frac{2}{3} =$ _____

f) $4 - \frac{1}{3} =$ _____

g) $5 - \frac{6}{7} =$ _____

h) $9 - \frac{2}{6} =$ _____

i) $3 - \frac{5}{8} =$ _____

j) $7 - \frac{2}{9} =$ _____

k) $6 - \frac{6}{7} =$ _____

l) $2 - \frac{2}{4} =$ _____

7. Kirjoita murtoluvut suuruusjärjestykseen. Aloita pienimmästä.

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{3}{3}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{5}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{5}{6}$$

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{4}{5}$$

Vähennyslaskuja murtoluvuilla – Oikeat vastaukset

$$1. \quad \frac{6}{5} - \frac{5}{4}$$

$$2. \quad \frac{9}{10} - \frac{1}{1}$$

$$3. \quad \frac{3}{2} - \frac{1}{3}$$

$$4. \quad \frac{9}{7} - \frac{3}{7}$$

$$5. \quad \frac{5}{4} - \frac{1}{2} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{7}{5} - \frac{5}{6} = \frac{17}{30}$$

$$\frac{2}{3} - \frac{4}{6} = 0$$

$$\frac{12}{10} - \frac{2}{5} = \frac{4}{5}$$

$$\frac{6}{8} - \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{7}{3} - \frac{1}{4} = 2 \frac{1}{12}$$

$$\frac{5}{2} - \frac{2}{5} = 2 \frac{1}{10}$$

Vähennyslaskuja murtoluvuilla

$$\frac{4}{3} - \frac{1}{2} = \frac{5}{6}$$

$$\frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{3}{6} - \frac{1}{9} = \frac{7}{18}$$

$$\frac{4}{6} - \frac{1}{2} = \frac{1}{6}$$

6. a) $\frac{1}{2}$

b) $\frac{3}{4}$

c) $\frac{1}{4}$

d) $\frac{2}{3}$

e) $\frac{1}{3}$

f) $3 \frac{2}{3}$

g) $4 \frac{1}{7}$

h) $8 \frac{4}{6} = 8 \frac{2}{3}$

Vähennyslaskuja murtoluvuilla

$$\text{i)} \quad 2 \frac{3}{8}$$

$$\text{j)} \quad 6 \frac{7}{9}$$

$$\text{k)} \quad 5 \frac{1}{7}$$

$$\text{l)} \quad 1 \frac{2}{4} = 1 \frac{1}{2}$$

$$7. \quad 1. \quad \frac{1}{6}$$

$$2. \quad \frac{1}{5}$$

$$3. \quad \frac{1}{4}$$

$$4. \quad \frac{1}{3}$$

$$5. \quad \frac{2}{5}$$

$$6. \quad \frac{1}{2}$$

$$7. \quad \frac{3}{5}$$

$$8. \quad \frac{2}{3}$$

$$9. \quad \frac{3}{4}$$

$$10. \quad \frac{4}{5}$$

$$11. \quad \frac{5}{6}$$

$$12. \quad \frac{3}{3}$$

Sanallisia tehtäviä

1. Lue seuraava tarina huolellisesti.

Vaatesuunnittelua opiskelevat naiset ostivat kangaskaupasta erilaisia kankaita tarkoituksenaan valmistaa mallikappaleet suunnittelemistaan vaatteista. Naiset ostivat seuraavan värisiä puuvillakankaita:

- sininen $1 \frac{1}{2}$ metriä

- punainen 2 metriä

- vihreä $3 \frac{3}{4}$ metriä

- keltainen $1 \frac{1}{2}$ metriä.

Vihreästä kankaasta ommeltiin miesten paita, johon kului

kangasta $1 \frac{1}{4}$ metriä.

Punaisesta kankaasta ommeltiin hame, johon kului kangasta

$1 \frac{3}{4}$ metriä.

Keltaisesta ja sinisestä kankaasta ommeltiin mekko, johon

kului sinistä kangasta $\frac{3}{4}$ metriä ja keltaista kangasta $\frac{3}{4}$ metriä.

Laske seuraavat laskut ja kirjoita vastaus tähän. Käytä tarvittaessa paperia apuna.

- a) Kuinka paljon enemmän naiset ostivat punaista kangasta kuin keltaista kangasta?

- b) Kuinka paljon vähemmän naiset ostivat sinistä kangasta kuin vihreää kangasta?

- c) Paljonko sinistä kangasta jäi jäljelle ompelutyön jälkeen?

- d) Paljonko punaista kangasta jäi jäljelle ompelutyön jälkeen?

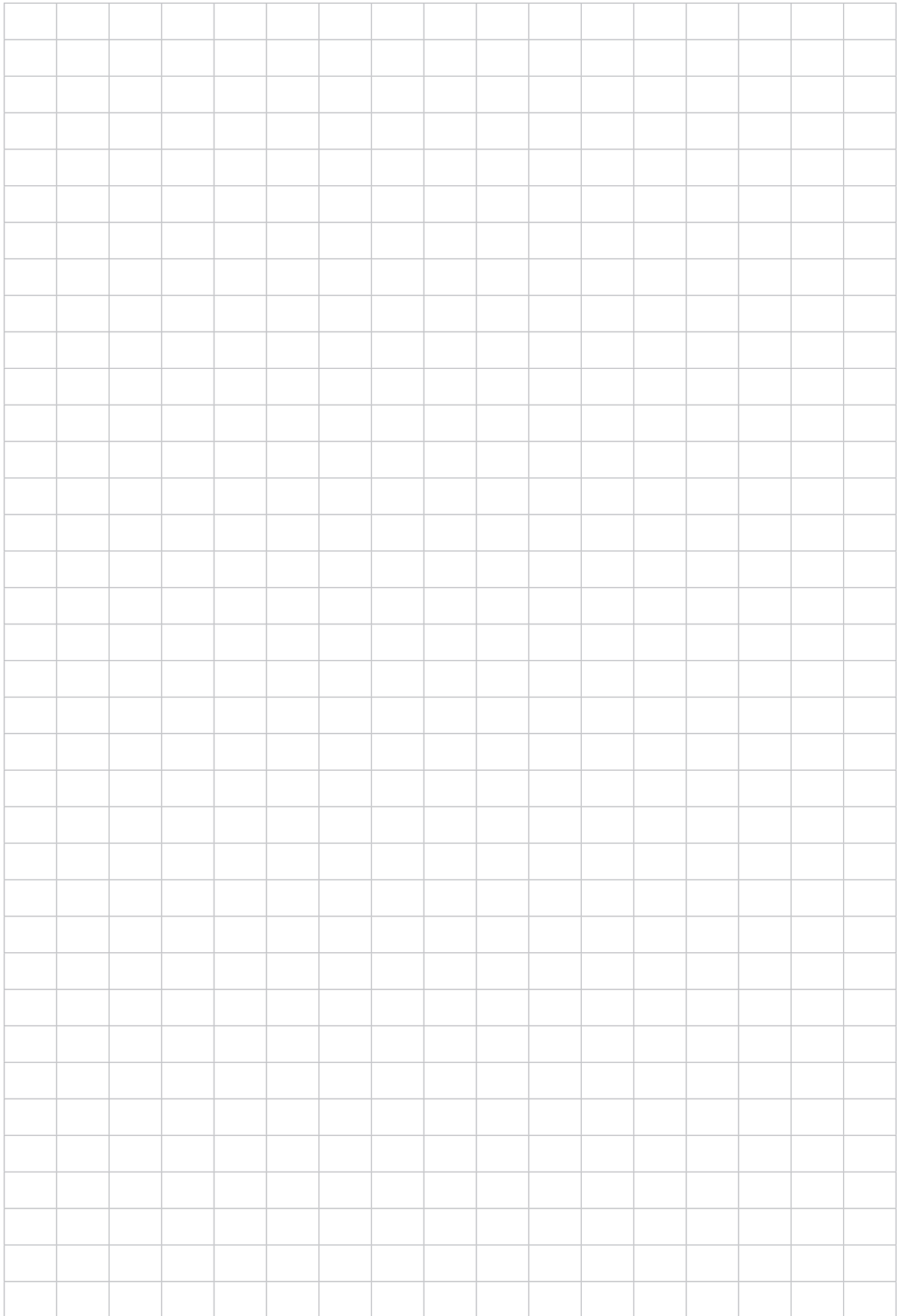

- e) Paljonko vihreää kangasta jäi jäljelle ompelutyön jälkeen?

- f) Paljonko keltaista kangasta jäi jäljelle ompelutyön jälkeen?

---

2. Lue seuraava tarina huolellisesti.

8.-luokkalaisten koululaisten seurue vietti yhteistä juhlailtaa. Seurueeseen kuului yhdeksän henkilöä.

Juhlassa tarjottavana oli tavallista, tuoretta ruisreikäleipää sekä tuoretta ohrareikäleipää. Leipien päälle oli varattu erilaisia makkaroita. Jälkiruuaksi oli hedelmäkääretorttu sekä suklaakääretorttu.

Tarjottavat jaettiin niin, että jokaiselle seurueen yhdeksälle jäsenelle oli yksi osa ruisleipää, yksi osa ohraleipää, yksi osa hedelmätorttua sekä yksi osa suklaatorttua. Kaikki eivät kuitenkaan jaksaneet syödä kaikkea itselleen varattuja herkkuja. Ruokia kului seuraavasti:

- ruisleipää 6 henkilöä
- ohraleipää 5 henkilöä
- hedelmätorttua 8 henkilöä
- suklaatorttua 9 henkilöä

Etsi tekstistä seuraavat tiedot ja kirjoita vastaus murtolukuna viivalle.

a) Kuinka monta osaa ruisleivästä syötiin?

---

b) Kuinka monta osaa ohraleivästä syötiin?

---

c) Kuinka monta osaa hedelmätortusta syötiin?

---

d) Kuinka monta osaa suklaatortusta syötiin?

Laske seuraavat laskut ja kirjoita vastaus murtolukuna viivalle.

e) Kuinka monta osaa ruisleivästä jäi jäljelle?

---

f) Kuinka monta osaa ohraleivästä jäi jäljelle?

---

g) Kuinka monta osaa hedelmätortusta jäi jäljelle?

---

h) Kuinka monta osaa suklaatortusta jäi jäljelle?

---

3. Lue seuraava tarina huolellisesti.

Kokiksi opiskeleva poika halusi valmistaa vanhemmilleen ja sisaruksilleen aterian. Perhe toivoi hyvin perinteistä ja tavallista ruokaa, joten poika päätyi valmistamaan lihakeittoa ja jälkiruuaksi pannukakkua ja kääretorttua.

Pojan kaapeista löytyi tarvittavia aineita seuraavat määrät:

- sokeria   5 dl
- vehnä jauhoja   6 dl
- kananmunia   10
- maitoa   1 litra
- vadelmahilloa   5 dl
- öljyä   3 dl
- perunoita   10 kpl
- porkkanoita   10 kpl
- lanttua   1 kpl
- purjoa   1 kpl
- sipulia   2 kpl

Poika otti äitinsä maustekaapista mukaan pienet määrät tarvittavia mausteita, kaikkia viisi teelusikallista:

- suolaa
- pippuria
- kardemummaa
- vaniljasokeria
- leivinjauhetta.

Aterian valmistuspäivänä poika kävi vielä lähikaupasta

ostamassa lihakeittolihaa $\frac{1}{2}$ kiloa sekä kermaa 2 dl.

Poika valmisti aterian seuraavien valmistusmäärien mukaan:

Lihakeitto

Pannukakku

$\frac{1}{2}$ kg keittolihaa

$\frac{1}{2}$ l maitoa

1 $\frac{1}{2}$ l vettä

2 $\frac{1}{2}$ dl vehnä jauhoja

1 $\frac{1}{2}$ tl suolaa

2 munaa

1 $\frac{1}{2}$ tl pippuria

$\frac{1}{2}$ tl suolaa

1 $\frac{1}{2}$ sipulia

$\frac{1}{4}$ dl sokeria

3 porkkanaa

1 $\frac{1}{2}$ tl kardemummaa

$\frac{1}{2}$ lanttua

$\frac{1}{2}$ dl öljyä

$\frac{1}{2}$ purjoa

6 perunaa

Kääretorttu

5   *munaa*

1 $\frac{1}{2}$ dl   *sokeria*

3 dl   *vehnä jauhoja*

1 $\frac{1}{2}$ tl   *leivinjauhetta*

täyte:

2 $\frac{1}{2}$ dl   *hilloa*

1 $\frac{1}{2}$ dl   *kermaa*

$\frac{1}{2}$ dl   *sokeria*

$\frac{1}{2}$ tl   *vaniljasokeria*

Laske seuraavat laskut ja kirjoita vastaukset viivalle. Käytä tarvittaessa apuna paperia.

Kuinka paljon pojalle jäi ruuanvalmistuksen jälkeen

a) sokeria? _____

b) vehnä jauhoja? _____

c) kananmunia? _____

d) kermaa? _____

e) maitoa? _____

f) hilloa? _____

g) öljyä? _____

h) kardemummaa? _____

i) suolaa? _____

j) vaniljasokeria? _____

k) leivinjauhetta? _____

l) pippuria? _____

m) lihaa? _____

n) perunoita? _____

o) porkkanoita? _____

p) lanttua? _____

q) purjoa? _____

r) sipulia? _____

Sanallisia tehtäviä – Oikeat vastaukset

1. a) $\frac{1}{2}$ m
- b) $2\frac{1}{4}$ m
- c) $\frac{3}{4}$ m
- d) $\frac{1}{4}$ m
- e) $2\frac{1}{2}$ m
- f) $\frac{3}{4}$ m
2. a) $\frac{6}{9} = \frac{2}{3}$
- b) $\frac{5}{9}$
- c) $\frac{8}{9}$
- d) $\frac{9}{9} = 1$
- e) $\frac{3}{9} = \frac{1}{3}$
- f) $\frac{4}{9}$

g) $\frac{1}{9}$

h) 0

3. a) $2 \frac{3}{4}$ dl

b) $\frac{1}{2}$ dl

c) 3

d) $\frac{1}{2}$ dl

e) $\frac{1}{2}$ l

f) $2 \frac{1}{2}$ dl

g) $2 \frac{1}{2}$ dl

h) $3 \frac{1}{2}$ tl

i) 3 tl

j) $4 \frac{1}{2}$ tl

k) $3 \frac{1}{2}$ tl

l) $3 \frac{1}{2} \text{ tl}$

m) ei yhtään

n) 4

o) 7

p) $\frac{1}{2}$

q) $\frac{1}{2}$

r) $\frac{1}{2}$

Vähennyslaskuja desimaaliluvuilla

Allekkainlaskuja

Mallilasku: 567,47 – 54,3

Muista, että desimaaliluvuissa pilkut on asetettava allekkainlaskussa samaan riviin!

	5	6	7,	4	7
-		5	4,	3	
	5	1	3,	1	7

Desimaalilukujen vähennyslaskuissa luvut vähennetään samalla tavalla allekkain kuin kokonaislukujen vähennyslaskuissa. Pilkku siirtyy samassa rivissä myös vastaukseen.

1. Laske seuraavat laskut allekkain paperilla. Muista merkitä pilkut samaan riviin ja siirtää pilkku myös vastaukseen! Alleviivaa oikea vastaus.

a) 82,04 – 6,3

74,75   75,74

b) 121,2 – 12,12

109,08   98,09

c) 6004,7 – 14,6

5991,1   5990,1

d) 616,15 – 598,9

17,35   17,25

e) $15,2 - 0,98$

12,44

14,22

f) $104,02 - 84,9$

12,19

19,12

Mallilasku: $49,87 - 16,2 - 16,27$

Jos allekkain laskettava desimaalilukujen vähennyslasku on moniosainen, se on myös laskettava useassa osassa.

	4	9,	8	7
-	1	6,	2	
	3	3,	6	7

	3	3,	6	7
-	1	6,	2	7
	1	7,	4	0

Vastaus: 17,4

---

2. Laske seuraavat laskut allekkain paperilla. Kirjoita vastaus viivalle.

a) $15,4 - 6,14 - 5,12$

---

b) $616,89 - 60,06 - 6,6$

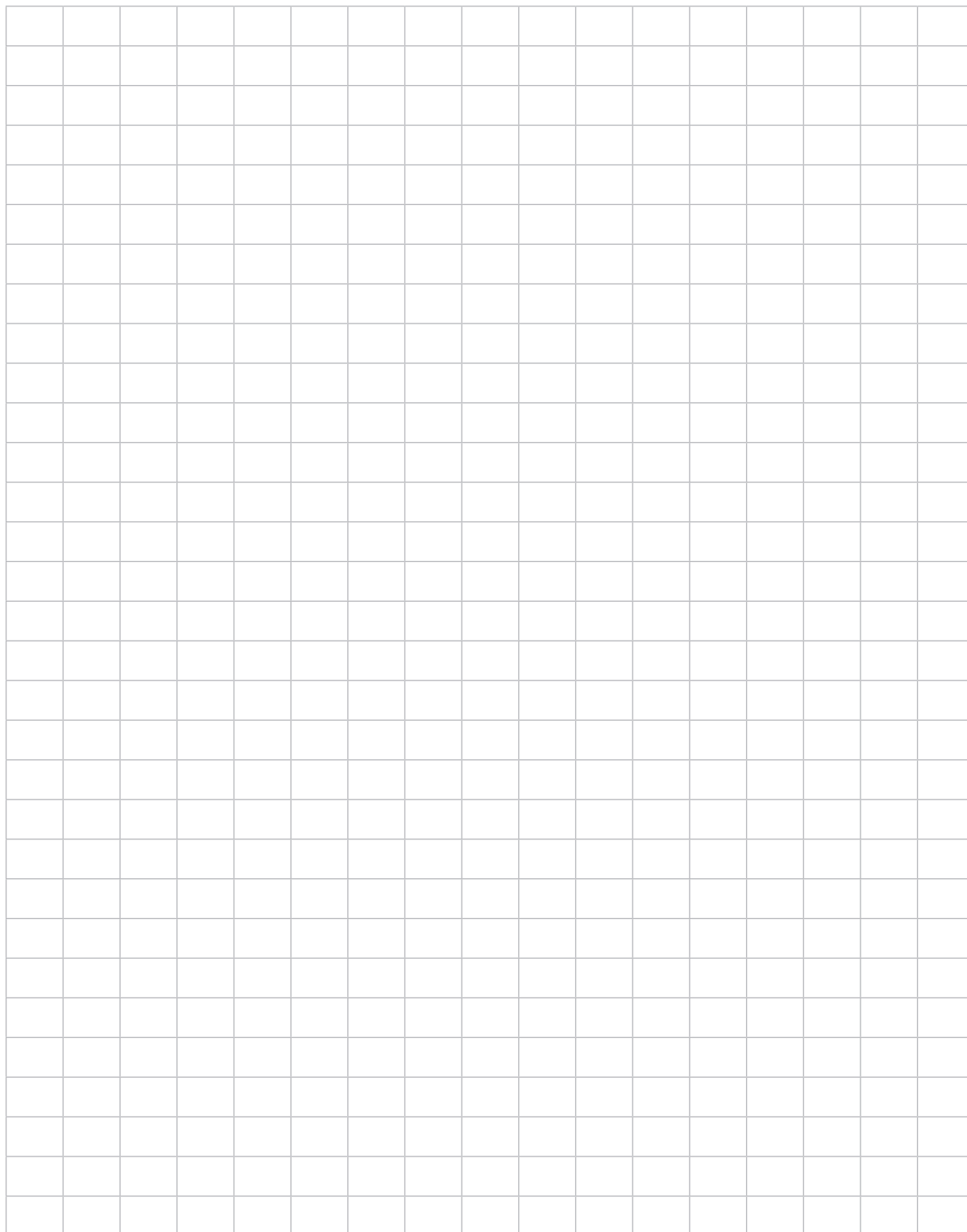
c) $99,8 - 14,44 - 70,01$

---

d) $100,01 - 19,8 - 6,4$

---

3. Laske seuraavat laskut allekkain paperilla. Yhdistä lasku oikeaan vastaukseen.

$$16,47 - 12,8 \qquad 3,38$$

$$51,15 - 48,7 \qquad 3,26$$

$$100,89 - 97,51 \qquad 3,67$$

$$8,67 - 5,41 \qquad 2,45$$

Allekkainlaskuja – Oikeat vastaukset

1.
  - a) 75,74
  - b) 109,08
  - c) 5990,1
  - d) 17,25
  - e) 14,22
  - f) 19,12

2.
  - a) $4,14 \approx 4,1$
  - b) $550,23 \approx 550,2$
  - c) $15,35 \approx 15,4$
  - d) $73,81 \approx 73,8$

3. $16,47 - 12,8 = 3,67$
 $51,15 - 48,7 = 2,45$
 $100,89 - 97,51 = 3,38$
 $8,67 - 5,41 = 3,26$

Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä

- a) Perheen omakotitalon remonttibudjetti oli 8500 €. Perhe osti uudet ikkunat, uudet väliovet sekä laatat pesuhuoneeseen.

Ikkunat maksoivat 5320,25 €, väliovet 1545,50 € ja laatat 595,90 €. Perhe pystyi tekemään remontin itse, joten työhön ei mennyt rahaa.

Paljonko perheelle jäi rahaa remontin jälkeen? Laske paperilla allekkain ja kirjoita vastaus tähän.

- c) Rivitalokotiin tehtiin saunaremontti. Budjetti oli 500 €. Kiuas maksoi 194,90 € ja lauteiden materiaalit ja tarvikkeet 298,75 €. Työ tehtiin talkoina, joten siihen ei kulunut rahaa.

Kuinka paljon budjetista jäi rahaa? Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

---

2. a) *Tytön lompakossa on rahaa 16,45 €. Hän ostaa uuden ripsivärin, joka maksaa 9,70 € ja uuden huulipunan, jonka hinta on 6,35 €.*

Paljonko tytölle jää rahaa? Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

- b) *Pojan lompakossa oli rahaa 4,65 €. Hän halusi ostaa xylitol-purkkaa, joka maksoi 2,70 € sekä jäätelöä, jonka hinta oli 2,15 €.*

Riittivätkö pojan rahat ostokseen? Laske lasku paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

- c) Miehen taskussa oli 2,60 €. Hän osti kioskilta iltapäivälehdän, joka maksoi yhden euron ja suklaapatukan, joka maksoi 1,35 €.

Paljonko miehelle jäi rahaa? Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

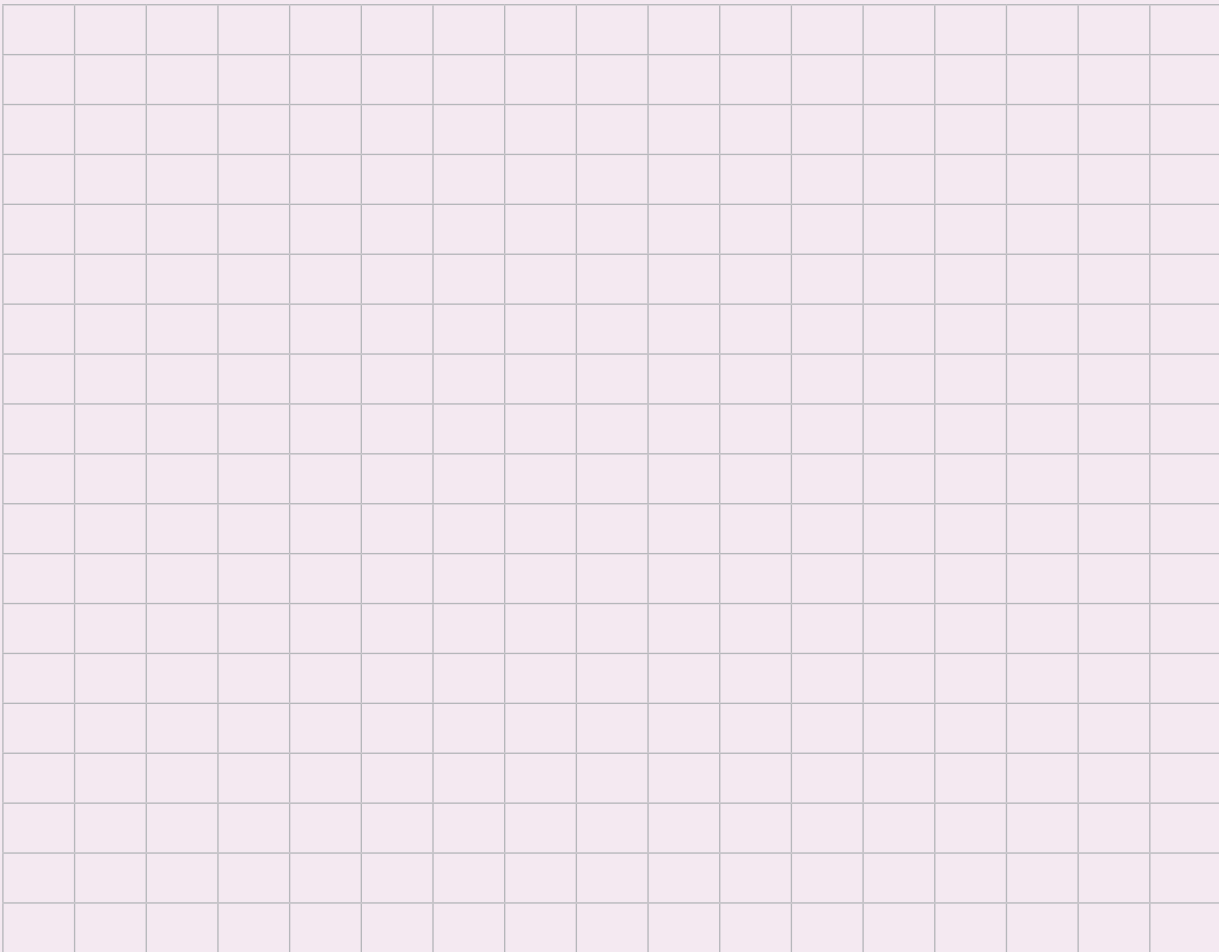

- d) Nainen kävi ruokaostoksilla marketissa. Hänellä oli rahaa mukanaan 25,0 €.

Ostoslista oli seuraava:

- jauhelihaa 3,45 €
- maitoa 0,70 €
- maitoa 0,70 €
- pyykinpesuaine 4,35 €
- pyykinhuuhteluaine 2,25 €
- hammastahna 1,80 €
- perunoita 1,45 €
- porkkanoita 1,15 €
- leipää 1,70 €
- talouspaperia 3,65 €
- sokeria 1,10 €

Kuinka paljon naiselle jäi rahaa ostosten jälkeen? Laske lasku paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

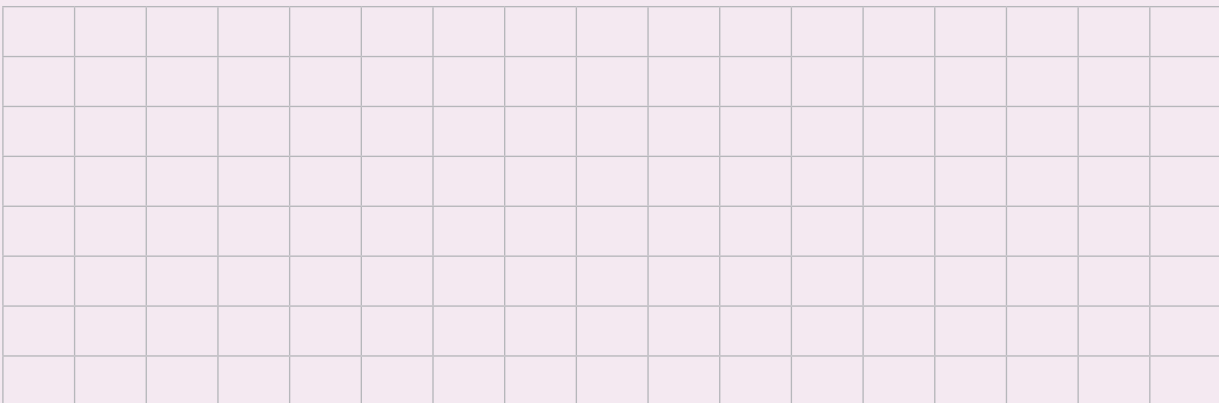

- e) *Perheen vauvalle piti käydä ostamassa vaippoja, jotka maksoivat 6,45 € ja ruokapurkki, joka maksoi 1,35 €. Rahaa oli mukana 10 €.*

Kuinka paljon rahaa jäi? Laske lasku allekkain paperilla ja kirjoita vastaus tähän.

Allekkain laskettavia sanallisia tehtäviä – Oikeat vastaukset

1.
  - a) 1038,35 €
  - b) Remonttiin kuluu 604 € ja budjetti oli 600 €, joten 4 € puuttuu.
  - c) 6,35 €
  - d) Jos työmiehen palkka jää alle 129,15 €, voi asennusapua palkata.

2.
  - a) 0,40 €
  - b) Ei, 0,20 € puuttuu
  - c) 0,25 €
  - d) 2,70 €
  - e) 2,20 €

LUKKI
K U U S A M A